

екстенсивного рівня вирощування - 30,33 °С. Сало тварин із груп інтенсивного вирощування характеризувалось вищим числом рефракції і температурою плавлення.

Таким чином, порівняльна оцінка фізико-хімічних якостей найдовшого м'яза спини і хребтового сала свиней, забитих при досягненні ними живої маси 125 кг, свідчить, що показники якості м'яса і сала змінюються залежно від віку і рівня вирощування тварин.

Список використаних джерел

1. Бордун О.М., Халак В.І., Гутий Б.В., Усенко С.О., Данілова Т.М., Шаферівський Б.С., Фесенко О.Г. Племінна цінність та продуктивність свиноматок великої білої породи зарубіжної селекції. Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки. Одеса. 2024. Вип. 138. С. 257-265.
2. Войтенко С.Л., Петренко М.О., Шаферівський Б.С. Відгодівельні ознаки чистопородного і гібридного молодняка свиней у залежності від їх походження. Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Свинарство» 2014. Вип. 65. С. 89–94.
3. Ібатуллін І.І., Мельничук Д.О., Богданов Г.О. Годівля сільськогосподарських тварин. Вінниця: Нова книга, 2007. 616 с.
4. Бірта Г.О., Бургу Б.Г. Смакові властивості м'яса свинини. Вісник ПДАА, №3, 2010, с. 90-92.

Олійник А. Ю.,
здобувач вищої освіти ступеня вищої освіти магістр
Онищенко Л.В.,
к.с.-г.н., старший викладач кафедри технології
виробництва продукції тваринництва
*Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ВІДГОДІВЕЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ УМОВАХ ПОП «ВІКТОРІЯ» БАШТАШАНСЬКОГО РАЙОНУ

Свинарство – високопродуктивна галузь сільськогосподарського виробництва, що забезпечує багато країн світу цінними продуктами харчування. За останні кілька десятиліть у світі спостерігається значне щорічне збільшення поголів'я свиней, що забезпечує пріоритетність свинарства порівняно з іншими галузями для задоволення потреб населення в м'ясі. Цей процес продовжується завдяки виведенню високопродуктивних генотипів свиней, повноцінній годівлі тварин та раціональним поєднанням з метою отримання дешевої та якісної свинини.

Нині в різних регіонах України використовується понад 10 вітчизняних та зарубіжних порід свиней різного напрямку продуктивності [1, 2].

Ефективність відгодівлі, у свою чергу, залежить від багатьох факторів, основними з яких є умови годівлі та вирощування, породність, жива маса і вік

тварин [3]. Багатьма дослідженнями вітчизняних і зарубіжних учених доведено, що за однакових умов годівлі та вирощування відгодівельні якості свиней різних порід і схрещування неоднаково виявляються.

Крім того, використання сучасних методів підвищення ефективності відгодівлі, одним із яких є інбридинг, дає можливість зменшити термін відгодівлі свиней для отримання високоякісної свинини без надмірного утворення жиру [4].

Складається з вивчення відгодівельних якостей свиней великої білої породи і різних поєднань. Експериментальне дослідження проводилось в умовах Приватного орендного підприємства «Вікторія» Миколаївської області. Відгодівельні якості молодняку визначали до досягнення ними живої маси 100 кг (табл.1).

За період відгодівлі між піддослідними групами тварин простежувались розбіжності за показниками скоростиглості, витрачання кормів і середньодобовим приростам живої маси.

Найшвидше живої маси 100 кг досягали тварини, які отримані в результаті схрещування свиноматок великої білої породи з кнурами породи Л (ІІ група). За даним показником вони переважали аналогів контрольної групи на 6,0 днів (9,7 %; $P>0,99$).

Таблиця 1

Відгодівельні якості піддослідного молодняку при відгодівлі до живої маси 100кг,

Група	Поставлено на відгодівлю		Жива маса при знятті з відгодівлі, кг	Абсолютний приріст, кг	Середньодобовий приріст, г	Вік досягнення живої маси 100 кг, дн.	Витрати корму на 1 кг приросту, к. од.
	вік, дн.	жива маса, кг					
I	90	30,2	98,3	68,1	757±3,4	180±0,9	3,90
II	84	31,7	108,4	76,7	852±4,7	174±4,0	3,18
III	86	31,3	105,6	74,3	826±4,5	176±3,1	3,44
± II до I	-6	+1,5	+10,1	+8,6	+95***	-6***	-0,72
± III до I	-6	+1,1	+73	+6,2	+69***	-4**	-0,46

Помісні тварини (ІІІ група) характеризувалися меншою тривалістю періоду відгодівлі, порівняно з чистопородними ровесниками великої білої породи відповідно: на 4,0 днів.

Найвищий середньодобовий приріст протягом даного періоду відгодівлі було відмічено у молодняку ІІ та ІІІ дослідних груп. Вони відповідно: на 12,5 % та 9,1 %; $P > 0,95$ перевищували аналогів контрольної групи (рис.1).

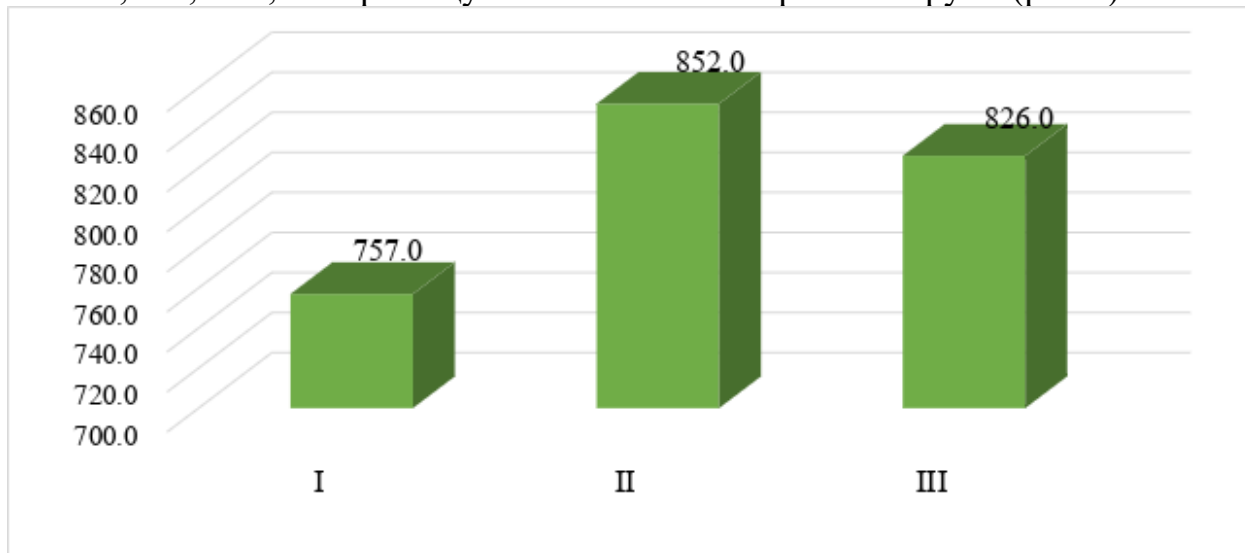

Рис.1. Динаміка середньодобових приростів свиней, г

Висока інтенсивність росту помісного молодняку ІІ та ІІІ дослідних груп обумовила зниження витрат корму на одиницю приросту у вищеназваних тварин. На 1кг приросту живої маси вони витрачали на 0,68 к. од. (17,4 %) та 0,27 к. од. (8,6 %) менше, порівняно з чистопородними аналогами (контрольна група).

Аналізуючи динаміку зміни показників відгодівельних якостей свиней при відгодівлі до живої маси 100 кг, встановлено, що найдовшою тривалістю відгодівлі характеризувався молодняк отриманий в результаті чистопородного розведення свиноматок великої білої породи-180,0 діб (контрольної групи).

Тварини поєднання ♀ВБ х ♂Л досягли зазначеної маси на 6,0 діб ($P \geq 0,99$) раніш в порівнянні з підсвинками контрольної групи. Тварини ІІІ піддослідної групи мали тенденцію до скорочення віку досягнення живої маси 100 кг на 4,0 доби ($P \geq 0,95$), що перевершувало цей показник з тваринами контрольної групи.

Список використаних джерел

1. Агапова Є. М., Сусол Р. Л. Продуктивні якості свиней великої білої породи з покращеними м'ясними якостями. Таврійський науковий вісник : наук. журнал. Херсон, 2012. Вип. 78. Ч. 2. С. 203–208.
2. Березовський М. Д., Ващенко П. А. Варіанти поєднань різних генотипів свиней в системі гібридизації. Свинарство : міжвідомчий тематичний науковий збірник. Полтава, 2015. Вип. 67. С. 38-43.

3. Ващенко П. Відгодівельні якості, ріст та розвиток свиней великої білої породи при поєднанні генотипів вітчизняної та зарубіжної селекції. Тваринництво України. 2004. № 3. С. 18–19.

4. Гришина Л. П., Краснощок О. Відгодівельні якості чистопородного, помісного і гібридного молодняку свиней. *Свинарство: міжвід. темат. наук. зб. Інституту свинарства і АПВ НААН*. Полтава, 2018. Вип. 71. С. 35–41.

5. Кодак Т. С. Відгодівельні якості гібридного молодняку, отриманого при різних варіантах поєднань материнських і батьківських форм. *Свинарство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник ІС і АПВ НААН*. Полтава, 2014. Вип. 64. С. 169–173.

Усенко С. О.,

д.с.-г.н. с.н.с., професор кафедри
біології продуктивності тварин
імені академіка О.В. Квасницького

Шейко А. С.,

здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії
*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ПРОЯВ ТА НАСЛІДКИ ТЕПЛОВОГО СТРЕСУ У ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН

В Україні за останні роки все гострішою стає проблема підвищення сезонних температур. Періоди спеки, коли температура зовнішнього повітря влітку перевищує 30 °С, а в окремих регіонах сягає 40 °С, стають все тривалішими, що негативно впливає на основні виробничі показники господарств при вирощуванні тварин і птиці та призводить до підвищеної їх загибелі через тепловий стрес. Як наслідок, господарства зазнають значних економічних збитків [1].

Наслідки теплового стресу у тварин включають зменшення споживання корму, зниження продуктивності молока у корів, нижчий рівень плодючості, вищий рівень смертності та порушення імунної функції. Більшість тварин регулюють температуру тіла за допомогою потовиділення та частого дихання.

З сільськогосподарських тварин найкраще адаптовані до високих температур навколишнього середовища вівці за рахунок густого вовняного покриву, який перешкоджає проникненню тепла до шкіри [5].

Високопродуктивні молочні корови особливо чутливі до підвищення температури навколишнього середовища через високу швидкість обміну речовин. Тепловий стрес у них настає вже при температурі вище +25°C [2, 4]. За теплового стресу відбувається компенсаторне збільшення частоти дихання та пульсу, посилення потовиділення, що призводить до ще більшої втрати організмом рідини. Висока температура навколишнього середовища зумовлює підвищення кількості соматичних клітин в молоці, зниження жирності і вмісту